

Przejawy niedostosowania społecznego wśród uczniów

Liczba stron: 104

Nazwa Szkoły Wyższej: Uniwersytet Śląski

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2004

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

WSTĘP 4

ROZDZIAŁ 1 Proces nieprzystosowania społecznego

1.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć 8

1.2. Etiologia nieprzystosowania społecznego 14

1.2.1. Biologiczne czynniki nieprzystosowania społecznego 14

1.2.2. Psychologiczne czynniki nieprzystosowania społecznego 15

1.2.3. Środowiskowe czynniki nieprzystosowania społecznego 18

ROZDZIAŁ 2 Rodzaje i przejawy procesu nieprzystosowania społecznego

2.1. Charakterystyczne symptomy nieprzystosowania społecznego 27

2.1.1. Wagary 29

2.1.2. Używanie alkoholu i środków odurzających 31

2.1.3. Zachowania agresywne 34

2.1.4. Próby samobójcze 43

2.2. Wpływ nieprzystosowania społecznego na zjawisko przestępczości 45

ROZDZIAŁ 3 Szkoła jako środowisko wychowawcze

3.1. Szkoła środowiskiem opiekuńczo - wychowawczym 50

3.2. Szkoła a zachowania dewiacyjne dzieci i młodzieży 55

ROZDZIAŁ 4 Metodologia badań własnych

4.1. Cel badań 60

4.2. Metody i narzędzia badań 60

4.3. Zadania i pytania badawcze 66

4.4. Charakterystyka grupy i organizacja badań 69

ROZDZIAŁ 5 Analiza wyników badań empirycznych

5.1. Rozumienie pojęcia niedostosowania społecznego przez nauczycieli oraz uczniów 74

5.2. Częstotliwość występowania przejawów niedostosowania społecznego w ujęciu uczniów i nauczycieli 75

5.3. Przyczyny występowania niedostosowania społecznego oraz relacje między nauczycielami i uczniami w ujęciu nauczycieli 92

5.4. Spostrzeganie szkoły, jej wymagań oraz kontaktów z nauczycielami w ujęciu uczniów 94

PODSUMOWANIE 97

BIBLIOGRAFIA

ANEKS

WSTĘP

Problemy społeczne są przedmiotem badań wielu nauk. Niedostosowanie społeczne jako problem społeczny należy do tych negatywnych zjawisk, których obecność odczuwa się coraz dotkliwiej w miarę postępu rozwoju społecznego. Problem ten jednak interesuje socjologów i pedagogów od dawna. Nie bez racji przyjmuje się, że początki pedagogiki wiążą się z trudnościami wychowawczymi, z trudnościami w dostosowaniu się młodszego pokolenia do wymogów świata dorosłego. Im większe różnice między pokoleniami tym trudniejsze jest dostosowanie.

Współczesne życie charakteryzuje się intensywnym postępowaniem we wszystkich przejawach cywilizacji i kultury oraz przemianami społecznymi i ekonomicznymi. Jest więc zrozumiałe, że bardzo różne są treści i różny stosunek do najbardziej istotnych spraw życiowych następujących po sobie pokoleń. Zmienia się także środowisko szkolne. Inna jest także rola szkoły współczesnej wobec skali rozwijających się form kształcenia pozaszkolnego. Inne są funkcje wychowawcze i opiekuńcze rodziny dziś w porównaniu z rodziną tradycyjną. Konsekwencją zachodzących przemian jest zmieniający się model wychowania i także towarzyszące tym przemianom trudności wychowawcze.

Otoczeniem niezmiernie ważnym w życiu każdego dziecka jest rodzina i najbliższe środowisko. To od rodziców otrzymuje młody człowiek posag w formie ukształtowanej w pewien sposób osobowości, który jest efektem konkretnego postępowania wychowawczego. Proces ukierunkowania rozwoju dziecka, potem młodego człowieka okazuje się być procesem niezmiernie trudnym. Jego ewolucja dokonuje się wraz ze zmianami rzeczywistości społecznej, która jest z kolei skutkiem gwałtownych przeobrażeń społeczno - cywilizacyjnych. Zmienna rzeczywistość tworzy nowy system uznawanych wartości, one wyznaczają nowy poziom aspiracji życiowych, odmienny styl oddziaływań wychowawczych, metod, środków wychowania. Socjalizacja i wychowanie dzieci narażone jest na szereg zagrożeń.

Każdy człowiek jest istotą społeczną, żyjącą w społecznym otoczeniu, do którego wymagań musi się dostosować. Dostosowanie jest możliwe tylko wtedy kiedy jednostka zaakceptuje wzory, wartości i normy obowiązujące w tym społeczeństwie. Przyswojenie i uznanie tych zasad jest podstawą prawidłowej relacji między jednostką a jej społecznym otoczeniem.

Większość ludzi układa swoje stosunki z otoczeniem pozytywnie, przejmując wszelkie normy i wartości także jako swoje. Istnieją jednak takie jednostki, które pod wpływem różnych czynników i sytuacji mają duże trudności w dostosowaniu się do grupy społecznej. Określa się je mianem jednostek społecznie niedostosowanych albo społecznie nieprzystosowanych. Przedstawiciele tej grupy nie są zbyt liczni ale ich zachowanie ma bardzo negatywne następstwa dla społeczeństwa.

Jednostki społecznie niedostosowane, a szczególnie przejawiające ciężką postać niedostosowania są sprawcami przestępstw a tym samym mają negatywny wpływ na pozostałych członków grupy społecznej. Dlatego też problem niedostosowania społecznego winniśmy stawiać na pierwszym miejscu jako ogólne zagrożenie dla ładu i porządku społecznego. W naszym wspólnym interesie jest przede wszystkim zintegrowana walka skierowana przeciwko zjawisku niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. W ostatnich bowiem latach zaobserwować można nagły wzrost trudności wychowawczych i agresji nieletnich. Zjawiska agresywności oraz przestępczości dzieci i młodzieży stały się problemem funkcjonowania szkół zarówno podstawowych, gimnazjalnych jak i średnich. Badania przeprowadzone na ten temat informują nas, że liczba nieletnich przestępców rośnie w zastraszającym tempie. Zjawiska, które coraz częściej pojawiają się w naszych

szkołach to m.in. wymuszanie pieniędzy, znęcanie się fizyczne nad młodszymi i słabszymi kolegami, narkomania, picie alkoholu.

Młodzież społecznie niedostosowaną określa się mianem młodzieży trudnej czy też zdemoralizowanej. Wychowanie tej grupy młodzieży związane jest z dużymi trudnościami wychowawczymi zarówno ze strony nauczycieli jak i rodziców. Coraz częściej masmedia informują nas o wstrząsających czynach przestępczych popełnionych przez dzieci i młodzieży. Należy zaznaczyć także, że brutalizacja tych czynów wzrasta z dnia na dzień. Spowodowane jest to wieloma czynnikami ściśle związanymi z życiem rodzinnym, niepowodzeniami szkolnymi oraz brutalizacją życia społecznego ukazywaną w różnych środkach przekazu.

Pogoń za pieniądzem, wyczerpująca praca zawodowa rodziców mających coraz mniej czasu na wychowywanie dzieci, demoralizacja życia rodzinnego powoduje niekontrolowane samo wychowywanie się dzieci i młodzieży. Dodać do tego należy negatywny wpływ telewizji rozpowszechniającej model zachowania się z użyciem siły fizycznej jako jedyny skuteczny sposób w przewyciężaniu życiowych problemów jednostek. Nasilenie filmów sensacyjnych ukazujących różne formy pozbawiania ludzi życia ma zdecydowanie negatywny wpływ na kształtujące się dopiero charaktery i postawy nieletnich. Na te obrazy patrzą i biorą z nich przykład nasze dzieci w czasie gdy ich rodzice zajmują się obowiązkami wynikającymi z utrzymania rodziny. Często dzieci nie znajdując pomocy w ramach własnej rodziny zaczynają szukać przyjaciół w kręgu grup rówieśniczych. Dodając do tego bunt przeciwko dorosłym oraz niewłaściwe wzorce zachowań społecznych, obserwować możemy w ich zachowaniu pierwsze kroki w kierunku niedostosowania społecznego. Brak kontroli ze strony osób dorosłych może doprowadzić do sytuacji, w których interwencja resocjalizacyjna jest już mało skuteczna. Dlatego w interesie całego społeczeństwa jest skuteczne przeciwdziałanie negatywnemu zjawisku jakim jest społeczne niedostosowanie dzieci i młodzieży. Wczesna diagnoza oraz wszechstronna wiedza o teoretycznych podstawach niedostosowania społecznego stanowi główny warunek działalności profilaktycznej i resocjalizacyjnej.

W poszczególnych rozdziałach tej pracy przedstawiony zostanie problem niedostosowania społecznego. Rozdział I prezentuje różne podejście do problemu niedostosowania i wiele koncepcji ujmujących to zachowanie. Przedstawione zostaną przyczyny niedostosowania społecznego takie jak biologiczne, psychologiczne i środowiskowe. W rozdziale II przedstawione zostaną główne

przejawy procesu niedostosowania, scharakteryzowane zostaną poszczególne zachowania patologiczne takie jak wagarowanie, spożywanie alkoholu, narkotyzowanie się, zachowania agresywne, próby samobójcze. Poruszone zostanie także zagadnienie wpływu nieprzystosowania społecznego na proces przestępczości. Praca opiera się na badaniach przeprowadzonych w szkole dlatego III rozdział pracy poświęcony będzie instytucji szkoły. Rozpatrzone zostanie miejsce szkoły w procesie wychowania człowieka oraz ukazany zostanie charakter szkoły. Praca niniejsza jest pracą badawczą dlatego w rozdziale IV przedstawione będą podstawy teoretyczne prowadzenia badań pedagogicznych a następnie scharakteryzowana zostanie grupa badawcza. Rozdział V w całości poświęcony będzie analizie danych, które zostały uzyskane w toku badań na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów i nauczycieli

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!